

ХІ УСЕБЕЛАРУСКІ З'ЕЗД САВЕТАЎ

МЫ ЖЫВЁМ У ШЧАСЛІВУЮ ПАРУ

З прамовы Андрэя АЛЕКСАНДРОВІЧА

Наш упэўнены поступ, наша радасць, наша моц і слава заваяваны ў суровых схватках, у бязлітаснай класавай барацьбе.

І сягоння, прачытаўшы матэрыялы пракуратуры рэспублікі пра агідную падрыўную работу адкідаў брудных ям гісторыі, хцівых забойцаў лепшага чалавека сучаснасці, мы абавязаны быць яшчэ больш дбайнымі і непрымырымі, мы павінны яшчэ больш мабілізаваць свае сілы і пачуцці на далейшую барацьбу пад сцягам і кіраўніцтвам партыі Леніна-Сталіна.

"Если враг не сдается - его уничтожают" - сказаў вялікі пралетарскі пісьменнік А.М.Горкі. А ворагаў у нас няма, усіх колераў, паху і смаку, і ўсімі сродкамі яны імкнуцца стрыножыць наш векапомны рух.

Гуды, правакатары - яны,
А іх яшчэ схаваных шмат -
Аружжам здрады і маны
Імкнуцца сцяць расцвет вясны
І атруціць іржою крат.
З абоймай песень баявых,
Таварыш дэлегат,
Будзь пільным ты, як вартавы,

Знішчай ушчэнт гадзюк ліхіх,
Майстроў крыві і здрад.

Але не парушыць ім нашых радоў. Мы сталі яшчэ больш маналітнымі, мы стаім як нязломная сіла, трымаючы высока свечач вызвалення працоўным свету.

У гэтыя дні, калі мы, як гаспадары, аглядаем свой пройдзены шлях, калі мы выпрацоўваем план далейшага наступлення і росту, мімаволі ўспамінаецца жажлівае мінулае нашай краіны.

Вобраз беларуса, загнанага, кволага, змардаванага пад ярэмнай працай пакінуў нам выдатны мастак слова паэт Некрасаў.

Вось ён, як жывы, паўстае перад нашымі вачыма – вобраз праклятай народамі мінуўшчыны:

Видишь, стоит, изможден лихорадкою,
Высокорослый, больной белорусс.
Губы бескровные, веки упавшие,
Язвы на тощих руках.
Вечно в воде по колено стоявшие
Ноги опухли; колтун в волосах.
Ямою грудь...

Гэта сумвал нашай прошласці, гэта вобраз той эпохі, калі Беларусь была калоніяй імперыі царскай кароны, гэта мастацкі дакумент бяспраўя, уціску і галечы. Гэта было тады, калі ў Беларусі зняволеная бедната запрагалася і цягала бярозавую саху на палосцы камяністай зямлі, гэта было тады, калі на зямлю падала буйная кропля крывавага поту і буйная гарачая сляза распачы і гора. Але прайшлі гады і я з гонарам п'яю:

Праз голад і холад, ахвяры і кроў,
 У грозным агні вызвалення
 Тваё расцвіло, і на векі вякоў
 Кастрычніцкае нараджэнне.

Нарадзілася новая Беларусь, а ў Беларусі новыя мужныя людзі. Вырасшыя ў барацьбе і ў працы, мы дабіраемся да незлічоных скарбаў, скрытых вякамі ў глыбокіх нетрах краіны, мы прымушаем іх служыць справе сацыялізма. Мы сёння вырабляем высокай якасці цэмент, бліскучае шкло, з дзерава вырабляем шоўк, з торфу мы здабываем спірт, з саломы мы робім паперу, а з бульбы, звычайнай беларускай бульбы, мы ў Беларусі хутка будзем рабіць каучук. А вы паслухайце, як гудзіць зямля, напоўваючы сваімі сокамі калоссі калгаснага шчасця.

Мы з вамі пад кіраўніцтвам нашай партыі, разграміўшы беларускую контррэвалюцыю, сёння авіваем сябе радасцю трыумфу нацыянальна-культурнага будаўніцтва.

Дзе гэта было і дзе гэта ёсць, каб сяляне ў доўгія зімовыя вечары арганізавана збіраліся і чыталі лепшыя мастацкія творы лепшых пісьменнікаў. А ў Савецкім Саюзе, у БССР пачаты па ініцыятыве калгаснікаў Аршаншчыны паход па асваенню мастацкай літаратуры разгарнуўся па ўсіх раёнах, створаны і працуюць тысячы гурткоў літаратурнай чыткі. Гэта буйнейшы паказальнік росту культуры сярод шырокіх працоўных мас.

Вырасла новая Беларусь, а ў Беларусі новыя людзі, будаўнікі і дзорцы браніраваных граніц вялікай радзімы.

Мы шчаслівыя людзі, але гэта шчасце нам заваявана дзякуючы камуністычнай партыі, дзякуючы дапамозе брацкіх рэспублік, дзякуючы чалавеку, імя якога шчыльна звязана з самым утварэннем БССР, з усім яе далейшым поступам па шляху гістарычных заваяванняў - з імем Іосіфа Вісарыёнавіча. (Доўгія апладысменты).

Мы павінны заўсёды помніць:

Як дбае садоўнік пра скарб красавання,
Мы дбайную чуюм з дзён панскіх руін
Руку дапамогі, руку падтрымання
Братэрскіх народаў, братэрскіх краін.
Таму толькі шчасцем мы ўсе заўладалі,
Што сэрцам з'яднанія дружна раслі,
А нашае сэрца, усёй нашай зямлі
Наш родны, любімы наш Сталін.

"Звязда", 1935, 21-І, № 18, с. 3.